

Brussel, 10 maart 2026
(OR. en)

7213/26

ENER 125
FISC 102
ECOFIN 324
COMPET 307
ENV 228

BEGELEIDENDE NOTA

---

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	10 maart 2026
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2026) 116 final
Betreft:	MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S Strategie voor investeringen in schone energie

---

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 116 final.

Bijlage: COM(2026) 116 final

Straatsburg, 10.3.2026
COM(2026) 116 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

Strategie voor investeringen in schone energie

1 INLEIDING

De transitie naar schone energie is van vitaal belang voor de strategische autonomie, het concurrentievermogen en de duurzame welvaart van Europa. Decarbonisatie is een kans voor economische groei en werkgelegenheid in heel Europa. Zoals in het verslag-Draghi¹ wordt benadrukt, vereist het verwezenlijken van onze ambities ongekende investeringsniveaus en in het bijzonder een meer geïntegreerde aanpak om publiek en particulier kapitaal te mobiliseren.

De Commissie schat² dat, om onze doelstellingen inzake energietransitie te verwezenlijken en betaalbare, efficiënte en schone energie voor alle Europeanen veilig te stellen, de investeringen in de energiesector tussen 2026 en 2030 ongeveer 660 miljard EUR per jaar moeten bedragen, en tussen 2031 en 2040 tot 695 miljard EUR per jaar moeten stijgen. Dit is een aanzienlijke stijging ten opzichte van het waargenomen jaargemiddelde van 240 miljard EUR tussen 2011 en 2021. Deze investeringen moeten betrekking hebben op de aanbodzijde (opwekking), de vraag (energie-efficiëntie) en de infrastructuur (netten).

De Europese Investeringsbank Groep (EIB-groep) is een cruciale financier van de Europese transitie naar schone energie en combineert leningen, garanties, investeringen en adviesondersteuning om de overgang naar een veilig, concurrerend en koolstofarm energiesysteem te versnellen. In dit verband is de groep voornemens de komende drie jaar meer dan 75 miljard EUR aan financiering te verstrekken ter ondersteuning van de doelstellingen van de energietransitie en deze strategie voor investeringen in schone energie, waarbij gebruik wordt gemaakt van het volledige scala aan financiële producten en adviesdiensten waarover zij beschikt.

Bovendien hebben Europese initiatieven zoals de Connecting Europe Facility — Energy (CEF), de herstel- en veerkrachtfaciliteit en de REPowerEU-hoofdstukken bijgedragen tot snellere investeringen. Er zijn echter nog steeds belemmeringen voor het tempo en de omvang van de mobilisatie van particulier kapitaal in de segmenten van het schone-energiesysteem. Hoewel Europa zorgt voor voorspelbaarheid van de regelgeving en beleidsstabiliteit voor de mobilisatie van institutioneel kapitaal op lange termijn, vertragen langdurige vergunnings- en netaansluitingsprocessen de uitrol en vergroten zij de risico's. Versnipperde markten — met uiteenlopende regels, normen en planningspraktijken — leiden tot hogere transactiekosten en belemmeren schaalvergroting. Op veel gebieden komt de volledige systeemwaarde van investeringen in schone energie niet tot uiting, waardoor ze minder aantrekkelijk worden voor particuliere investeerders. Uit recente gegevens blijkt dat de investeringsgroei in bepaalde sectoren vertraagt en zelfs ombuigt.

---

¹ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en.

² Alle cijfers met betrekking tot investeringsbehoeften in dit document zijn, tenzij anders vermeld, gebaseerd op de modellering voor de effectbeoordeling voor 2040 (SWD(2024) 63 final).

Er is particulier kapitaal beschikbaar dat moet worden gemobiliseerd

De omvang van de investering die nodig is voor de energietransitie is echter veel groter dan de capaciteit voor overheidsfinanciering uit de nationale begrotingen, het meerjarig financieel kader (MFK) en de EIB-groep. Overheidsmiddelen moeten niet worden ingezet als primaire financieringsbron, maar als strategische hefboom om deze bredere mix van bank- en kapitaalmarktfinanciering aan te trekken en uiteindelijk de totale kosten van de transitie te verlagen. Dit is met name van belang in een energiesysteem dat steeds meer wordt aangedreven door kapitaaluitgaven vooraf. Bovendien kan overheidssteun helpen om de kosten van de transitie gedurende de levensduur van activa te spreiden, waardoor prijsspieken op korte termijn worden voorkomen.

Om aan de omvang en reikwijdte van de investeringsbehoeften te voldoen, moeten de financieringsbronnen worden gediversifieerd om institutioneel kapitaal, durfkapitaal, private equity en meer traditionele bronnen ten volle te mobiliseren. Vooruitblikkend zal het succes van de spaar- en investeringsunie van essentieel belang zijn voor de totstandbrenging van de diepe en liquide markten die daartoe nodig zijn.

Het **doel van deze strategie is het aantrekken van particuliere investeringen in de energiesector te vergemakkelijken** door de koppeling tussen het beschikbare particuliere kapitaal en de Europese pijplijn van energieprojecten te verbeteren. In Europa staat naar schatting 33,7 biljoen EUR aan activa onder particulier beheer³. Institutionele beleggers (bv. verzekeraars en pensioenfondsen) hebben zeggenschap over 12 biljoen EUR⁴ aan activa in Europa en streven naar het stabiele langetermijnrendement dat energieprojecten kunnen opleveren, met een passend kader.

De strategie voor investeringen in schone energie vormt een aanvulling op EU-initiatieven en acties van de lidstaten om de risico's en de onzekerheid te verminderen en stabiele, aantrekkelijke investeringsvoorwaarden te creëren, waardoor het concurrentievermogen en de energiezekerheid van Europa worden versterkt.

2 PARTICULIER KAPITAAL VRIJMAKEN OP DE SCHAAL DIE NODIG IS OM DE ENERGIETRANSITIE TOT STAND TE BRENGEN

Deze strategie voor investeringen in schone energie is daarom bedoeld om het mobiliseren van particulier kapitaal, de gerichte risicovermindering van investeringen en een gestructureerde samenwerking met de financiële gemeenschap te bevorderen.

---

³ EFAMA Asset Management in Europe (16e editie, 2024) en EFAMA: Our Industry in Numbers (Live Data Page).

⁴ Eiopa: [Eiopa and the EU Institutions — European Insurance and Occupational Pensions Authority](#).

ONDERSTEUNING VAN DE TOEGANG TOT KAPITAALMARKTEN VOOR ENERGIE-INFRASTRUCTUUR

Meer en versnelde investeringen in netten en netwerken, de ruggengraat van het energiesysteem, zijn van essentieel belang voor het concurrentievermogen en de veiligheid van Europa. In het verslag-Draghi wordt ervoor gewaarschuwd dat alleen investeren in schone elektriciteitsopwekking niet voldoende is; parallelle inspanningen om de netwerkinfrastructuur en systeemintegratie te versterken en te moderniseren, onder meer door middel van innovatieve en digitale oplossingen, zijn van essentieel belang om een succesvolle energietransitie te waarborgen. De huidige financieringsmechanismen zorgen er echter niet voor dat kapitaal op de vereiste schaal en met de vereiste snelheid wordt gemobiliseerd.

Om deze lacunes op te vullen en het pakket Europese netten aan te vullen, zal de Commissie, in nauwe samenwerking met de EIB-groep, een gerichte strategie uitvoeren om de financiële rechten op toekomstige kasstromen in verband met energieactiva om te zetten in liquide, investeringswaardige effecten.

Voorts zullen wetgevingsprogramma's en andere hervormingen van het prudentiële kader voor verzekeraars in het kader van de herziening van de gedelegeerde verordening Solvabiliteit II een centrale rol spelen bij het aanboren van particulier kapitaal. Door de kosten van langetermijninvesteringen in eigen vermogen en securitisaties te verlagen en het risicoverminderende effect van EU- of nationale garanties op kapitaalvereisten te erkennen, kunnen deze hervormingen investeringen in schone energie aanmoedigen. Verzekeraars zullen toekomstgerichte klimaatscenario's in hun risicobeheer moeten integreren, wat zou moeten leiden tot een geleidelijke verschuiving van de investeringen naar schone energie.

Actie 1: Versterking van de balansen van de netbeheerders

Om ervoor te zorgen dat exploitanten (distributienetbeheerders (DSB's) en transmissiesysteembeheerders (TSB's)) grootschalige infrastructuurverbeteringen kunnen financieren met behoud van hoge kredietratings, zal een reeks faciliteiten worden uitgerold die zijn afgestemd op de behoeften van verschillende exploitanten:

a) Fonds voor strategische investeringen in infrastructuur (SII-fonds)

Als gevolg van vermogenstekorten die gespecialiseerde fondsen of particuliere investeerders niet alleen kunnen dekken, worden veel cruciale energietransitieprojecten niet financieel afgesloten. Om dit probleem aan te pakken, zal het **Fonds voor strategische investeringen in infrastructuur (SII-fonds)** fungeren als een **equityplatform** dat gerichte **mede-investeringen** faciliteert, naast infrastructuurfondsen.

De EIB-groep zal een verbintenis aangaan met een indicatief bedrag van maximaal 500 miljoen EUR, dat het nodige **ankerkapitaal** zal verschaffen om in specifieke energie-infrastructuurprojecten te investeren. Dit samenwerkingsmodel stelt particuliere beheerders in staat de beleggingshorizon en technische deskundigheid van de EIB op lange termijn te benutten

en ervoor te zorgen dat grootschalig particulier eigen vermogen wordt gekanaliseerd naar de meest kritieke segmenten van het Europese energienetwerk.

Mede-investeringen maken gerichte steun mogelijk voor projecten of ondernemingen die niet over voldoende financiering beschikken of moeite hebben om voldoende kapitaal aan te trekken om hun investeringsplannen te voltooien. Dit zorgt ervoor dat de EIB-groep een zo groot mogelijke impact heeft, door middel van gerichte strategieën die gericht zijn op duidelijk omschreven prioritaire beleidsterreinen, die moeilijk te evenaren zouden zijn met de traditionele algemene strategieën die op de markt beschikbaar zijn.

b) De securitisatiefaciliteit voor exploitanten

Voortbouwend op de gevestigde rol van de EIB-groep bij de financiering van de Europese energie-infrastructuur, zijn de Commissie en de EIB-groep voornemens samen te werken aan een securitisatiefaciliteit voor exploitanten (Operator Securitisation Facility — OSF). Dit initiatief zou tot doel hebben de bestaande EIB-instrumenten aan te vullen door structuren voor buitenbalansfinanciering te evalueren die toekomstige gereguleerde inkomstenstromen zouden kunnen omzetten in onmiddellijke liquiditeit. Het hoofddoel is na te gaan hoe institutioneel kapitaal doeltreffend kan worden gemobiliseerd en er tegelijkertijd voor te zorgen dat materiële activa in overheidshanden blijven. Door de financieringslooptijden af te stemmen op de lange levenscyclus van netactiva, kan de OSF het risico van herfinanciering verlagen en de totale kapitaalkosten verminderen, waardoor netontwikkeling mogelijk wordt zonder onnodige druk op de energietarieven te leggen. Om tegemoet te komen aan uiteenlopende marktbehoeften en profielen van exploitanten, blijft het voorgestelde kader flexibel. Hoewel grootschalige netbeheerders gebruik kunnen maken van op zichzelf staande uitgaven, staat de faciliteit ook open voor een eventuele bundeling van verschillende netbeheerders als een van de mogelijke opties, met name voor kleinere entiteiten.

c) Hybride obligaties

De EIB ondersteunt investeringen door gereguleerde nutsbedrijven via de aankoop van hybride obligaties⁵. De deelname van de EIB-groep als ankerinvesteerder geeft een positief signaal af aan andere investeerders en stimuleert de belangstelling voor het fondsenwervingsproces. Zij versterkt ook de financiële positie van exploitanten omdat de gebruikte instrumenten als eigen vermogen worden behandeld, wat gunstig is voor hun balansen.

Actie 2: Ondersteuning van de toegang tot financiering voor exploitanten door de securitisatie van leningen en leningen via tussenpersonen voor kleine exploitanten

De Commissie zal samen met de EIB onderzoeken hoe de toegang tot financiering voor netbeheerders beter kan worden ondersteund door de kredietverleningscapaciteit van banken vrij

---

⁵ Hybride obligaties worden gedeeltelijk als eigen vermogen behandeld, waardoor zij exploitanten in staat stellen hun leningscapaciteit, en dus hun investeringscapaciteit, te vergroten zonder kredietlimieten te overschrijden of bestaande eigendom en zeggenschap af te zwakken.

te maken, banken in staat te stellen nieuwe leningen aan netbeheerders te verstrekken zonder rechtstreeks afhankelijk te zijn van overheidssubsidies of overheidsbegrotingen, en tegelijkertijd particulier institutioneel kapitaal aan te trekken.

Het doel is commerciële banken te stimuleren om nieuwe leningen te verstrekken aan netbeheerders, onder meer door steun te verlenen ter bevordering van de securitisatie van bestaande leningportefeuilles, in overeenstemming met het securitisatiekader van de EU, zodat de deelnemende banken de vrijgekomen balanscapaciteit gebruiken om nieuwe leningen aan netbeheerders te verstrekken. De EIB-groep zou aan het initiatief kunnen bijdragen via haar bestaande producten, waaronder securitisatie — afhankelijk van de aangetoonde vraag.

Daarnaast kunnen regionale en lokale commerciële banken, in het besef dat het DSB-landschap van de EU bestaat uit een groot, divers aantal exploitanten met verschillende omvang, wettelijke omgevingen en regelgevingsstelsels, een belangrijke rol spelen om de versnippering van de sector tegen te gaan en de bundeling van projecten voor kleine exploitanten te ondersteunen. Na de recente aankondiging van het eerste “Groei voor energie”-programma⁶ zal de EIB dit initiatief opschalen op basis van de specifieke kenmerken en behoeften van elke lidstaat. Dit initiatief zal de capaciteit van lokale banknetwerken om leningen aan kleine exploitanten te verstrekken, versterken.

RISICOVERMINDERING DOOR STRATEGISCH GEBRUIK VAN OVERHEIDSMIDDELEN

Overheidskapitaal speelt een cruciale rol bij het verminderen van risico's en het mobiliseren van particuliere financiering voor de transitie naar schone energie. Het MFK is een belangrijk instrument om de risico's van investeringen in schone energie te verminderen door cruciale overheidsfinanciering te verstrekken, onder meer via het InvestEU-programma, het vlaggenschipprogramma van de Europese Unie voor investeringen. InvestEU ondersteunt investeringen in schone energie op transversale wijze door middel van garanties, waardoor investeringen in projecten en ondernemingen mogelijk worden die gericht zijn op alle ontwikkelingsfasen, van steun aan start-ups tot steun in de opschalingsfase en de uitrol. Tot dusver heeft InvestEU meer dan 57 miljard EUR aan energiegerelateerde investeringen gemobiliseerd.

In het voorstel van de Commissie voor het volgende MFK wordt opnieuw bevestigd dat de steun voor de productie van schone technologie en de bijbehorende toeleveringsketen⁷ en projecten voor de energietransitie wordt voortgezet, onder meer in de O&I-fase, onder andere door de financiële instrumenten voor het aantrekken van particuliere investeringen te versterken. Financiering voor investeringen in energie is met name beschikbaar in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, het EFC, Horizon Europa en de Connecting Europe Facility — Energie,

---

⁶ In het kader van dit programma dekt de EIB een percentage van het risico dat commerciële banken lopen door leningen voor in aanmerking komende energieprojecten op gemeentelijk niveau, waardoor de bank minder kapitaal aan elke sublening kan toewijzen en zo haar kredietverleningscapaciteit kan vergroten, zie <https://www.eib.org/en/press/all/2025-469-eib-and-commerzbank-join-forces-for-eur1-2-billion-energy>.

⁷ In overeenstemming met de verordening voor een nettonulindustrie en de verordening kritieke grondstoffen.

waarvan het budget is verviëfvoudigd tot ongeveer 30 miljard EUR. Het Euratom-programma voor onderzoek en opleiding zal een belangrijk instrument blijven ter ondersteuning van nucleair onderzoek en nucleaire innovatie.

In juni 2025 heeft de Commissie het staatssteunkader voor de Clean Industrial Deal (Cisaf)⁸ vastgesteld, waarin de criteria worden vastgesteld die de Commissie zal toepassen voor de beoordeling van steunvoorstellen van de lidstaten voor financiële steun om de doelstellingen van de Clean Industrial Deal en de transitie naar nettonul te verwezenlijken. Het Cisaf zal snelle steunverlening voor projecten mogelijk maken. Het draagt bij tot de veerkracht van de EU door de onafhankelijkheid van de invoer van fossiele brandstoffen, de decarbonisatie van de industrie en investeringen in de productie van nieuwe schone technologie te versnellen en tegelijkertijd de integriteit van de eengemaakte markt te behouden.

De Commissie moedigt de lidstaten aan gebruik te maken van het Cisaf om schone energie, niet-fossiele flexibiliteitsmaatregelen en capaciteitsmechanismen, alsook maatregelen om de industriële decarbonisatie te versnellen en bij te dragen tot het verminderen van de risico's van investeringen op deze prioritaire gebieden via specifieke investeringsfondsen. De Commissie is van mening dat het Cisaf investeringen ter waarde van honderden miljarden kan mobiliseren als de lidstaten soortgelijke regelingen blijven invoeren als die welke zijn opgezet in het kader van het tijdelijke crisis- en transitiekader⁹.

In het kader van de Clean Industrial Deal heeft de Commissie ook een aanbeveling opgesteld voor het ontwerpen van kosteneffectieve, eenvoudige en tijdige belastingmaatregelen die investeringen in schone technologieën en industriële decarbonisatie stimuleren¹⁰.

Actie 3: Risicovermindering van innovatieve technologieën voor de opwekking van schone energie en langetermijnopslag

Het Internationaal Energieagentschap schat dat ongeveer **35 % van de tegen 2050 vereiste emissiereducties gebaseerd zal zijn op technologieën die nog niet op de markt beschikbaar zijn**¹¹. Het welslagen van de transitie is structureel afhankelijk van innovatie — het presenteren van een nieuwe generatie schone-energietechnologieën die op grote schaal betaalbare, betrouwbare en koolstofvrije energie kunnen leveren. De Commissie stelt de volgende acties ter ondersteuning van innovatie voor:

---

⁸ Aanvullende achtergrondinformatie is te vinden op: https://competition-policy.ec.europa.eu/about/contribution-clean-just-and-competitive-transition/clean-industrial-deal-state-aid-framework-cisaf_en.

⁹ Werkdocument van de diensten van de Commissie bij het staatssteunkader Clean Industrial Deal (SWD(2025) 850 final van 4.11.2025), blz. 22.

¹⁰ Aanbeveling van de Commissie van 2 juli 2025 betreffende fiscale stimulansen ter ondersteuning van de Clean Industrial Deal en in het licht van het staatssteunkader voor de Clean Industrial Deal (C(2025) 4319 final).

¹¹ Internationaal Energieagentschap, "Net Zero by 2050 — A Roadmap for the Global Energy Sector", 2021.

a) De volgende generatie schone-energietechnologieën op de markt brengen

De Commissie zal in samenwerking met de EIB-groep meer steun verlenen aan particuliere investeringen in innovatieve schone-energietechnologieën (bv. langdurige energieopslag, drijvende windenergie, drijvende zonne-energie, oceanenergie (golf- en getijdenenergie) en windenergie in de lucht; nieuwe vormen van uitrol van hernieuwbare energie, zoals agrovoltaïsche systemen, geavanceerde biogebaseerde hernieuwbare oplossingen, koolstofafvang en -opslag (CCS) en koolstofafvang, -gebruik en -opslag (CCUS), en voor de uitbreiding van gevestigde technologieën naar nieuwe markten met specifieke ontwikkelingsrisico's (bv. geofysische onzekerheden voor geothermische projecten). Dit kan het versterken of uitbreiden van bestaande mechanismen omvatten, zoals verrichtingen met durfkapitaal en eigen vermogen die in aanmerking kunnen komen voor steun uit het InvestEU-programma. Ook zal zij nagaan of kan worden geïnvesteerd in fondsen die gericht zijn op schone-energietechnologieën, zoals langdurige energieopslag.

Bovendien moet het verminderen van de risico's van schone technologieën, met name wanneer we afhankelijk zijn van aanbieders uit derde landen met een hoog risico, zoals voor fotonvoltaïsche omvormers, op nationaal en EU-niveau worden versterkt. Het is van essentieel belang een grondige analyse uit te voeren van cyberbeveiligingsrisico's voor alle toepassingen die voor financiering in aanmerking komen, en indien nodig passende risicobeperkende maatregelen vast te stellen.

Het versterkte en uitgebreide emissiehandelssysteem zal de economische stimulansen voor schone-energietechnologieën vergroten en zo de behoefte aan financiële steun verminderen. Het programma Horizon Europa en het Innovatiefonds zullen relevante subsidiesteun blijven verlenen. Zo lanceert de Commissie in het kader van het werkprogramma van Horizon Europa voor 2026-2027 een oproep tot het indienen van voorstellen voor vlaggenschipprojecten ter waarde van 600 miljoen EUR om de Clean Industrial Deal te ondersteunen en de technologische rijpheid en marktparaatheid van demonstratiemodellen voor geavanceerde schone technologie en industriële decarbonisatie te versnellen. Voorts zal de Commissie in het kader van de komende strategische routekaart voor digitalisering en AI voor de energiesector een actie op het gebied van de digitalisering van vergunningen lanceren ter ondersteuning van de ontwikkeling van een proefportaal voor digitale vergunningverlening met GenAI-instrumenten.

b) Kleine modulaire reactoren/geavanceerde modulaire reactoren

Verschillende concepten van kleine modulaire reactoren, waaronder geavanceerde modulaire ontwerpen en ontwerpen van de vierde generatie, vorderen zodanig dat zij binnen dit decennium de demonstratiefase zullen bereiken. De Commissie hecht vandaag haar goedkeuring aan een strategie voor de ontwikkeling en uitrol van kleine modulaire reactoren in Europa¹². Om deze technologieën in het begin van de jaren 2030 in de handel te kunnen brengen, moeten we de

---

¹² Mededeling van de Commissie – Strategie voor de ontwikkeling en uitrol van kleine modulaire reactoren (COM(2026) 117 final).

financiële uitdagingen aanpakken die het gevolg zijn van de hogere risico's op het gebied van technologie en uitrol.

De EIB-groep zal via durfkapitaal en andere financiële producten steun verlenen om de risico's te verminderen van investeringen in overeenstemming met de strategie voor kleine modulaire reactoren, en de bijbehorende installaties ten behoeve van de splijtstofcyclus en toeleveringsketen, die ook in aanmerking kunnen komen voor steun in het kader van het InvestEU-programma¹³.

c) *De opschaling van nieuwe schone-energie-technologieën ondersteunen via het Scaleup Europe-fonds*

In het kader van de in mei 2025 gepubliceerde EU-strategie voor start-ups en scale-ups heeft de Commissie een particulier beheerd en medegefinancierd Scaleup Europe-fonds opgericht om de financieringskloof voor deep-tech- en disruptieve scale-ups te dichten. Durfkapitaalfondsen voor energiebedrijven en andere potentiële geïnteresseerde investeerders in innovatieve schone energie kunnen zich al aansluiten bij het bestaande netwerk van betrouwbare investeerders om investeringspartners te worden in de Europese Innovatieraad, die door het Scaleup Europe-fonds zal worden aangevuld.

d) *De financiering van energie-efficiëntie versterken*

De Commissie werkt samen met de EIB-groep aan de versterking van de door het Europees Investeringsfonds beheerde InvestEU-duurzaamheidsgarantie. Deze toegenomen capaciteit, in combinatie met de introductie van nieuwe kansen door middel van mede-investeringen, zal bijgevolg verdere toegang tot de garantie mogelijk maken voor de decarbonisatie en energie-efficiëntie van kmo's.

In overeenstemming met het actieplan voor betaalbare energie zullen de Commissie en de EIB-groep in 2026 een proefproject lanceren dat tot doel heeft 500 miljoen EUR aan financiering aan te trekken om ook het aanbod en het gebruik van "energie-efficiëntie als dienst"-modellen te versnellen, naast gespecialiseerde investeringsfondsen en met de mogelijke steun van de InvestEU-advieshub. Dit vormt een aanvulling op de huidige steun van de EIB-groep voor energiediensten en decarbonisatieoplossingen voor kmo's.

In het volgende MFK moet het versterken van energie-efficiëntie worden ondersteund in het kader van het nieuwe Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC). Dit versnellingsinstrument voor energie-efficiëntie zou gebruik kunnen maken van EFC-instrumenten (bv. een combinatie van subsidies, terug te betalen steun, adviesdiensten zoals projectontwikkelingsbijstand). Het zal de samenvoeging van investeringsprojecten, onder meer voor verwarming en koeling, ondersteunen om hun toegang tot kapitaalmarkten te verbeteren en de ontwikkeling van een verhandelbare markt voor energie-efficiëntie te vergemakkelijken.

---

¹³ De InvestEU-garantie kan niet worden gebruikt voor werkzaamheden die gericht zijn op de ontmanteling, exploitatie, aanpassing of bouw van kerncentrales.

De EIB-groep zal een sleutelrol spelen door een geconsolideerd financieringsaanbod (bv. leningen, garanties en subsidies) voor te stellen, ook uit haar eigen middelen.

De steun van de Unie kan worden verstrekt via het InvestEU-instrument van het EFC en instrumenten zoals het initiatief inzake energie-efficiëntie voor kmo's, en kan de vorm aannemen van terug te betalen steun, adviesondersteuning en subsidies.

e) Zorgen voor synergieën en maximaliseren van doeltreffende overheidsfinanciering voor de transitie naar schone energie

De lidstaten gebruiken ook nationale middelen om de risico's van investeringen in schone energie te verminderen; het gebrek aan onderlinge coördinatie kan echter tot inefficiënties leiden. Met gebruikmaking van bestaande kaders zoals de Taskforce energie-unie en de Investeringsraad voor de energietransitie (zie actie 4) zal de Commissie de uitwisseling van informatie en de samenwerking tussen de lidstaten met betrekking tot de uitrol van hun nationale regelingen voor overheidsfinanciering vergemakkelijken (bv. via nationale stimuleringsbanken). Het doel is politieke sturing te geven over gemeenschappelijke prioriteiten en het gebruik van middelen te optimaliseren, dubbel werk bij onderzoek en ontwikkeling en grensoverschrijdende projecten te voorkomen en grensoverschrijdende samenwerking, het delen van beste praktijken en proefprojecten aan te moedigen.

EEN VERBETERDE INVESTERINGSDIALOOG EN STRATEGISCHE FINANCIERING

Actie 4: Oprichting van een investeringsraad voor de energietransitie

De Commissie zal de Investeringsraad voor de energietransitie oprichten, die bestaat uit vertegenwoordigers van investeringsmaatschappijen (waaronder institutionele beleggers) en andere financiële instellingen, de lidstaten en hoge ambtenaren van de Commissie. De raad zal dienen als een specifiek op energie gericht platform voor strategische feedback, om ervoor te zorgen dat het beleid en de financiering van de EU zijn afgestemd op de behoeften van investeerders en om particuliere langetermijninvesteringen in de energiesector te ondersteunen, voortbouwend op de ervaring van de Investors Dialogue on Energy die in 2022 in het leven is geroepen. Hij zal ervoor zorgen dat zijn activiteiten geen overlappings met of gevolgen voor de toekomstige governancestructuren van het EFC hebben. Hij zal ook een innovatie- en marktintroductiedimensie omvatten, in coördinatie met het SET-plan, en mogelijke synergieën met het T-Med-investeringsplatform onderzoeken.

De Investeringsraad voor de energietransitie zal bestaan uit een subgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de EIB-groep, internationale financiële instellingen, nationale stimuleringsbanken en -instellingen en andere nationale overheidsbanken om de rol van deze instellingen bij het versterken van de financieringsstromen voor energieprojecten en het stimuleren van het aantrekken van particulier kapitaal te bespreken.

3 CONCLUSIES EN VOORUITZICHTEN

Investeren in de **transitie naar schone energie** betekent investeren in onze veiligheid, ons concurrentievermogen en onze duurzaamheid. Deze strategie en de gerichte acties ervan hebben tot doel grootschalig institutioneel particulier kapitaal te helpen mobiliseren, op basis van de erkenning dat aanvullende particuliere investeringen in de transitie naar schone energie nodig zijn voor het concurrentievermogen, de veiligheid en de decarbonisatie van Europa.

De strategie bouwt voort op het bestaande beleids- en financiële kader. De Europese Unie beschikt over een robuust en voorspelbaar rechtskader en haar beleidsagenda is duidelijk vastgesteld. **Het komende energie- en klimaatkader voor het volgende decennium** zal de reikwijdte en aard van de noodzakelijke investeringen verder verduidelijken. De Commissie zal een **beoordeling van de energiebehoeften voor de schone transitie (Energy Needs Assessment for the Clean Transition, ENACT)** en het **wetgevingspakket voor de periode na 2030 in het vierde kwartaal van 2026** presenteren, die gebaseerd zullen zijn op een alomvattende effectbeoordeling, om de **omvang en aard** van de investeringsbehoeften te actualiseren en verdere granulariteit en inzichten te bieden om de besluitvorming van investeerders en overheidsdiensten te ondersteunen.

In toekomstige nationale energie- en klimaatplannen moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de **bijdrage van overheidsfinanciering en de mogelijkheid voor particuliere investeringen**. Dit zal bijdragen tot een beter begrip van de mogelijkheden voor overheidsfinanciering en particuliere investeringen in de lidstaten, waardoor een gericht gebruik van hulpbronnen wordt gewaarborgd. Het **MFK 2028-2034** en de nationale regelingen voor overheidssteun zullen van cruciaal belang zijn als hefboom om particuliere financiering aan te trekken.

De succesvolle uitvoering van de strategie voor investeringen in schone energie vereist de strategische afstemming van EU-fondsen en faciliterend beleid, naast de collectieve betrokkenheid van EU-instellingen, lidstaten, institutioneel kapitaal en particuliere financiële entiteiten. **De EIB-groep is een belangrijke partner bij de uitvoering van deze strategie en verbindt zich ertoe de komende drie jaar 75 miljard EUR** aan financiering te verstrekken ter ondersteuning van de doelstellingen van de energietransitie en de strategie. Het **InvestEU-programma** zal de slagkracht van de EIB-groep en andere uitvoerende partners met betrekking tot activiteiten met een hoog risico versterken.

De strategie kan pas echt resultaat opleveren wanneer zij volledig en doeltreffend wordt uitgevoerd. De Commissie zal de strategie uitvoeren en de vooruitgang bij de verwezenlijking van de doelstellingen ervan monitoren via de Investeringsraad voor de energietransitie, die voorziet in een gestructureerd partnerschap met de investeringsgemeenschap. **De eerste bijeenkomst van de Investeringsraad voor de energietransitie zal door de Europese Commissie worden bijeengeroepen in het tweede kwartaal van 2026.** De vorderingen zullen ook worden gemonitord in het kader van de Taskforce energie-unie.

De omvang van de investeringsuitdaging is aanzienlijk. Maar hetzelfde geldt voor het beschikbare particuliere kapitaal dat kan worden gemobiliseerd voor de energietransitie. **Het versnellen van het investeringstempo is van het grootste belang voor de EU om haar concurrentievermogen te vergroten** en de Clean Industrial Deal en het actieplan voor betaalbare energie te verwezenlijken.